

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Marele dar al credinții.

Virtuțile dumnezești, însemnătatea lor simbolică.

(Urmare.)

Credința, dar prețios, bucuria sufletului. Sf. Francisc de Sales. Credința face pe om fericit, făcându-l să guste celea mai curate plăceri, mai ales atunci când ea este viie și luminoasă cum a fost credința Sfinților.

Sfântul Francisc Salesiu avea o credință desăvârșită, care împreună cu limpezimea uneste o tărie și statornicie nemșcată. „*Spiritul Sfânt*, spune despre acest mare Vlădică Sfânta Francisca de Chantal, a vărsat în mijlocul inimei sale o lumină atât de viie, încât vedea adevărurile credinții cu o siguranță, cu un gust, cu o plăcere fără, păreche, simțea tot sufletul său învăpăiat de un foc ceresc, și se simțea ca răpit afară de sine în vedenii dumnezești (în extază) așa că inima să se desfăta cu dulceață în adevărurile celea înalte și mărețe, pe cari i le punea înaintea credința.”

Oh Dumnezeu, scria el însuș: Sf. Francisc, acest vestit Episcop din Franța, sufletul meu nu află nici o greutate pentru a crede adevărurile de credință, având înaintea chiezișiiile negrăite ale dumnezeștii tale iubiri. Frumusețea sfintei noastre credințe

mi se pare atât de încântătoare, încât eu mor de iubire. Oh ce plăceri dă sufletului sfânta lumină a credinții, care cu o nebiruită siguranță ne arată nu numai obârșia (originea) și orânduirea (ținta, destinul) fapturilor, ci și nașterea Fiului lui Dumnezeu făcut om pentru noi, carele (Isus Hristos) împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt este un singur Dumnezeu, căruia i se cuvine închinăciune și binecuvântare în vecii vecilor.

„Fericii călători către Emmaus: Luca și Cleopa, ziceau ascultând cuvintele credinții: *Au nu eră inima noastră arzând întru noi, când ne grăia pe cale?* Deci, dacă dumnezeștile adevăruri priciunesc atâtea dulceduri, când încă nu ne sunt puse înaintea decât numai cu lumina întunecoasă a credinții; oh Dumnezeu! ce va fi când le vom vedea în limpezimea și strălucirea mărireii? Impărăteasa Sava, după ce auzise cuvintele pline de înțelepciune eșite din gura lui Solomon, a strigat că toate câte le-a fost auzit, povestindu-se despre o astfel de înțelepciune, nu erau nici pe jumătate din ceea ce a auzit ea acum cu urechile ei; dar după ce vom ajunge în Ierusalimul ceresc, și Impăratul mărireii ne va arăta cu o limpezime necuprinsă minunile adevărurilor vecinice, pe cari le vom vedea în toată strălucirea lor

dacă aici pe pământ le credem cu credință tare; oh atunci ce răpiri, ce vedenii limpezi, ce mirare, ce iubire, ce dulceață vom simți! Plini de însuflețire vom zice: n'am fi socotit niciodată să vedem adevăruri atât de desfătătoare!"

(Va urma)

Episcopul nostru.

Este știut, ca dela Ministerul Cultelor s'a dat ordin, în înțelesul căruia, parohiile dela sate, dacă au mai puțin de cât 200 familii iară celea dela orașe dacă au mai puțin de 400 familii nu se pot socoti ca parohii de sine stătătoare și prin urmare li se sugrumă dreptul de existență neputându-se împărtași de către stat de acel sprijin, de care să bucură parohiile stătătoare de peste 200 respective 400 familii.

Fiind aceasta rânduială mult păgubitoare pentru Biserici peste tot și în deoseb pentru Biserica noastră, arhiepiscopii noștri au făcut pașii de lipsă ca întreaga țară și mai cu seamă Ministerul Cultelor să ia cunoștință despre urmările jignitoare ale ordinului ministerial.

Preasfinția Sa Episcopul nostru Iuliu al Gherlei și de data aceasta a fost la locul său. El, părintele neobosit, vestitorul neînfricat al cuvântului Adevărului, care din largul inimei sale duce focul iubirei în palatul celui bogat și în coliba celui sărac, învață și mângăie pe cel năcăjii, când cere lipsa intervine la cele mai multe direcții ale țării până chiar la tronul marelui nostru, Rege, el, Arhiepiscopul după inima lui Hristos, a știut și de data aceasta să-și facă datoria. În 18 Decembrie 1926 vorbește în Senatul țării arătând nedreptatea ce s'ar face în puterea celui ordin în nenumărate parohii.

Cu aceasta vorbire s'au ocupat multe ziare din București și provincie, că în ce înțeles? Cetitorii noștri se vor putea convinge între altele din ziarul „Politica”, care o apreciază în următoarele:

„I. P. S. Episcopul Iuliu Hossu al Gherlei a vorbit în ședința de Sâmbătă după amiază a Senatului, răspunzând d-lui Goldis ministrul cultelor.

A fost un discurs revelator al unui mare talent oratoric talent succulent și fin, în care inteligența analitică și argumentativă se îmbina cu emotivitatea ce se înalță pe claviatura expresiei literare până în regiunile patetismului.

Tânărul și elegantul prelat — de o eloquentă caracterizată de discreție în veșmânt, în gândire și în frumusețea verbală — a vorbit cu tact, cu o superioară artă oratorică în construcția argumentărei, dispunând metodic, strategic argumentele ce se înlanțuiau cu o flexibilitate de oțel către cucerirea finală a conștiințelor.

S. S. Episcopul Hossu a sfârșit prin a cuceri o adunare care la început manifesta răceală, rezervă dacă nu în unele rânduri și o inesplicabilă ostilitate, care totuși se manifesta din când în când prin oarecare mârșeli, reprimale cu energie de sentimentul admirativ care unea în bloc majoritatea cu minoritatea parlamentară.

Oratorul a pornit dela amănunte disecate cu perspicacitate, s'a ridicat, treptat, treptat pe scara valorilor gândirei, apoi a sburat într'un avânt liric până în sferile transcendente și metafizicului.

Discursul S. Sale Episcopul Hossu a fost o fulgerătoare revelație: incinta, tribuna presei, publicul asistent a avut senzația unei fericite, unei binefăcătoare însușiri de lumină și frumusețe”.

În alt loc, tot același ziar scrie următoarele:

„Distinsul prelat ardelean e una din cele mai însemnate figuri ale bisericii unite. O autentică forță religioasă și o notorie profunzime de gândire și temperament, iată însușirile cari fac din episcopul Hossu, un descendent strălucit al marelui dinastii de prelați, cari au ilustrat veacuri, istoria. Ținuta dreaptă a cuvântătorului, gestul variat pe o scară infinită, dela ridicarea brațului acuzător până la simpla împreunare a mânilor pe crucifixul dela piept și glasul emis de o reală fierbere interioară, au dat discursului de ieri, prestigiul marilor predici. Nu e un orator politic.

Partea întâia a cuvântării, a fost o pledoarie pasionată, sfântă prin simplitatea-i înaltă. Glasul scăzut și strâns în cleștele emoției, trece repede la ultima gamă: lacrima. Prelatul reține un gemăt și în miș-

care a brațelor — când apără biserica unită — ascunde o suferință surdă.

— „Eu, care am adus Unirea sunt silit în Senatul României Mari, să dovedesc că sunt român”!

O tristețe trece, în răstimpuri, prin lumina ochilor vorbitorului care nu obține totuși decât aplauzele băncilor liberale, național-jărăniște și aprobarea făcută a reprezentanților cultelor minoritare. Discursul păstrează însă accente impetuoase în final. Ferm cuvântul prelatului cade, succesiv, pe o convingere, o problemă, o nedreptate. Documentat oratorul analizează texte și lămurște confuzii — peste tot cu aceeași sinceritate. Nota fundamentală a cuvântării episcopului Hossu, e o largă, o pură, o caldă sinceritate. Peste întreruperi și strigăte, planând glasul Sfântului, continuă în linie dreaptă, impetuos și lin, deodată.

— „Puneți în cumpănă 600 de credincioși rămași fără păstori, din motive budgetare, cu 20.000 de lei cât ar necesita întreținerea lor.

Veți vedea doamnelor, că primii șase sute trag mai greu decât cei douăzeci de mii”. În centrul lăce al cuvântării acolo unde Sfântul dela tribună urcă în sfera dificilă a metafiziciei o voce din fund erupe sterp: „Articolul 6 nu permite”. Arată insuficiența lămuririlor d-lui ministru Goldis și-și exprimă credința că biserica nedreptățită va căpăta satisfacție și ministerul cultelor va reveni...

Emoția pornită în nevăzute unde dela tribuna însuflețită, trecea ca o reculegere luminoasă în incinta atentă.

Senatul înscrie o cuvântare memorabilă în ședința dela 18 Decembrie 1926”.

Cel dintru sfinți P. N. Grigorie Teologul, arhiepiscopul Constantinopolului. — 25 Ianuarie. —

„Eu sum — zice sf. Grigorie — care fug pe cale, dar Isus Hristos este puterea mea și conducătorul meu. Prin dânsul respir, văd și fug cu noroc, precum paserea nu poate zbura fără aer, și peștele nu poate inota fără apă, așa și omul nu poate să facă nici un paș fără Isus Hristos. De trei lucruri are lipsă creștinul: ași păstra credința cu fidelitate, a vorbi totdeauna adevărul și a fi curat în trup și în suflet.”

Sf. Grigorie s'a născut în cetatea Nazian din Capadochia, din o familie fruntașă a carei membrii au strălucit în virtuți și în sfințenie. Taica său Grigorie era dirigător, maica sa Nonna asemenea era fca unei familii de frunte din Capadochia. Grigorie fu născut în comuna Arianz aproape de Nazianz la începutul veacului al patrulea.

După ce a terminat școlile din Nazianz, părinții l'au trimis în Cesarea din Palestina, unde în aceea vreme era o școală vestită de oratorie, acolo a făcut cunoștință cu S. Vasilie cel Mare, cu care a ramas în amicitie cea mei sinceră. De acolo a mers pentru continuarea studiilor sale la Alexandria, dar auzind că la Athena sunt profesori și mai vestiti a pornit la Athena, însă un vifor grozav a amenințat în curs de 20 de zile cu perire naia, atunci Grigorie care încă n'a fost botezat, a făcut vol cumcă întreaga sa viață o va jertfi lui Dumnezeu. Oprindu-se viforul toți călătorii de pe naie au atribuit scăparea lor rugăciunilor ferbinți a lui Grigorie și au propus a se boteza și dânsii. A studiat la Athena cinci ani, unde spre bucuria lui s'a întâlnit din nou cu S. Vasilie și cu Iulian care mai târziu era împărat și a apostatat. Din Athena a trecut în Constantinopol, unde aflând pre fratele său Cesar, împreuna au călătorit acasa unde au aflat pe tatăl lor botezat deja. După ce a sosit acasă s'a botezat și Grigorie și de aici în colo întregă vieața sa a jertfit-o serviciului lui Dumnezeu, precum însuși scrie: „Toate le am dat inderept Aceluia, dela care le-am dobândit și numai pre dânsul l'am ales de moștenirea mea. Lui am jertfit averea mea, renumele meu, sănătatea mea, vorba mea și facultățile mele.” Astfel renunțând la bucuriile lumești, unicul obiect al iubirii sale a ramas bunul Dumnezeu. Dânsul a fost un bărbat sfânt și învățat al bisericii catolice și pentru știința lui profundă dar mai ales pentru apărarea minunată a dumnezeirii lui Hristos, a fost numit teolog.

S. Grigorie a eselat cu scrierile sale. A scris 45 disertațiuni dogmatice, multe poezii, multe epistole, în cari în toate a apărât Sfânta Treime și Sfânta Biserică catolică. Sunt minunate vorbirile lui făcute asupra S. Vasilie cel Mare, asupra sora-sa Gorgonia și asupra altora. Scrierile sale pline de o rară frumusețe sunt păstrate cu scumpețe

atât în apus cât și în răsărit. A fost un auctor clasic, un orator renumit.

Sunt și azi chiar actuale cuvintele dânsului spuse într-o vorbire la sărbătoarea unui martir, indemnând ascultătorii ca să urmeze tăria cea sufletească și bărbăția sfinților martiri zicând :

„Când ne vom rădica deja ochii noștri la cer, când ne vom curăți ochii înpeinginați ? Convinge ne vom în urmă că care sunt bunătățile cele adevărate, care e deminetaea cea adevărată unde-i mărirea cea neschimbată, unde-i fericirea cea fără capăt, unde-i binele cel nesticot și în etern ținător ? Oare nu trebuie să ne folosim de toate puterile noastre pentru a câștiga aceasta avuție neperitoare ? Să ne aducem dară aminte de sfinții martiri, cari ca o cunună strălucitoare au imprejmuit pământul, și mai ales de martirii, a căror amintire o serbam azi. Se medităm pentru ce a suferit dânsii ranele, lanțurile, torturile, focul, ascuțitul sabielor, dinții animalelor selbatice, pentru ce au suferit foame și întunecime și moarte grozavă și încă cu alăta bărbăție și curaj ca și cum s'ar fi luptat în trup străin, Oare nu trebuie ca noi cari avem aceeaș speranță, care a întârit pre acei luptători să ne sculăm în contra aceluia inamic grozav, care și acum ca alunci continuu persecută sufletele ? Oare nu trebuie ca și noi să ne luptăm în lumea aceasta, pe teatrul acesta, cu aceeaș bărbăție, oare nu trebuie să luptăm și noi de și nu lupta cea mare a martirilor, dar barem luptele cele mici de toate zilele ca să putem dobândi acelaș seu baremasemenea cununii ale mării ? Pentru aceea vă admoniez și vă silesc pre toți. bărbați și mueri, bătrâni și tineri, oreșeni și săteni, supuși și domnitori, săraci și avuți cari cu toții sunteți chi-

emați la lupta cea mare, că îndată și fără frică să vă puneți inpotriiva inamicului mântuirii voastre și să nu lăsați cu hesitarea și cu frica voastră să treacă momentul, care mai mult în veci nu se va reintoarce. Presentul este lupta, viitorul este timpul resplății”.

Necrolog. Parohia Sârbi a îndurat o mare durere. Iubitul păstor sufletesc George Petrovay în 11 Ianuar crt. adormind în Domnul, și-a redat blândul suflet în mâinile Ziditorului său. Credincioșii, familia îndurerată și mulțimea de prieteni în 15. Ian. crt. l'au petrecut cu jale și lacrimi la lăcașul vremelnic din cimiterul Bisericii. Cel de sus să-i facă parte din fericirea celor aleși !

Poșta Administrației.

Cvătăm cu mulțumită suma de Lei 200, trimisă pentru revista noastră de către P. Sf. Sa episcopul Valeriu al Oradei.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”
tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălăn
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

23—29 Ianuarie 1927.

- 23. Dumineca Orbului. Ev. dela Luca c 18, st. 35. M. Clement.
- 24. Luni. C. Xenia.
- 25. Marți. P. Grig. Teol. † 389 d. Hr.
- 26. Mercuri. C. Xenofont.
- 27. Joi. Ioan Hrisost. † 407 d. Hr.
- 28. Vineri. P. Efrem Sirul † 378 d. Hr.
- 29. Sâmbătă. M. Ignație † 107 d. Hr.